

tal való megcsufoltatásunk annyi száz más dokumentumát.

(A tennivaló.)

— A szerbek megfélemezéséhez más ut van, mint a rémuralom. Le kell dönteni azt a bálványt, amelyért most minden áldozatot meghoznak, minden gyalázatosságot szentnek tartanak. Ez a bálvány a Nagy Dusan cár ősi birodalma, amelyet újra föl akarnak támasztani. Szerbiát kell észretéríteni, de ezzel most már szietnünk kell. Ha mindaz, amit a boszniai szerbek most győzhetetlennek, mindenhatónak tartanak: *Pasics*, a Karagyorgyevicsek dicsősége, a szerb hadsereg verhetetlenségében való hit összeomlik és porbahu! a mi szerbjeink nyomban hűség polgárokká válnak. Lehet, hogy idővel ez a hűség újra meginogna, de azt előre látni, vagy annak elejét venni úgy sem lehet.

— Mindenki, aki a bosnyák helyzetet ismeri és aki elszenvedte, mint a Szerbiában járt diplomaták, a szerbek packázását, megvető, gunyos és lenéző magatartását a kettős monarchiával szemközt, igen jól tudja, hogy a leszámolásnak el kell következnie. A leszámolásra pedig elérkezett az utolsó, még lehetséges óra.

A szerajevói hadtestparancsnok napiparancsa.

Szerajevó, július 4. Ama súlyos sorscsapás alkalmából, amely a monarchiát érte, a 15. hadtest parancsnoka napiparancsot adott ki, amely a többek közt így szól:

— Ne csüggedjünk még a súlyos pillanatban se. Dolgozzunk szakadatlanul annak a szellemnek ápolásán, amely eddig mindenkor joggal volt a hadsereg büszkesége és tradíciója, amelyen erőnk nyugszik és amely a birodalomnak védelmét nyújt. Tudják meg a megvetésre méltó gyilkosok, de mindenekelőtt a háttérben meghúzódó felbujtók, hogy gonosz céljukat soha sem fogják elérni. Gondoskodni fog erről ő felsége és nagy hazánk iránt mindenkor hű hadseregünk. A lakosság spontán tüntetései nemcsak itt, de nagy hazánk minden részében bizonyítják, hogy e törekvésekben minden polgártársunk egyetért velünk. Hiven mindhaláláig, — ez maradjon jelszavunk a jövőben is.

A SZERAJEVÓI CENZURA.

Szerajevó, július 4. A vizsgálat további folyamáról mindenféle közlést megtiltottak. Eddig Szerajevóból minden hirt el lehetett telefonon vagy táviratban küldeni Budapestre vagy Bécsbe. Ma délután öt órakor azonban a kormányzóságtól rendelet érkezett, amelyben az volt, hogy az összeesküvéssel kapcsolatos vizsgálatról és büntügyi eljárásról egy szót sem szabad telefonon vagy táviratban továbbadni. Valamennyi táviratot német nyelven kell megszövegezni, telefonozni is csak németül szabad, a telefonfülkében a beszélgetést végighallgatja egy

hivatalnok és nyomban felbeszakitja, mihelyt a vizsgálatról esik szó. Éppen ezért a Szerajevóban tartózkodó újságírók legnagyobb része már el is utazott Bosznabrodába.

TIZ MERÉNYLŐ.

Szlavón-Bród, július 4. Hivatalosan megállapították, hogy a merényletnek tíz részese van s ezek a következők:

Princip Gavro diák,
Cabrinovics Nedjelko nyomdász,
Grabes Trifkó diák,
Ilics Danilo preperandista,
Palavestra tanító,
Sorsics Jókó hírlapíró,
Varasics Jókó hírlapíró,
Jeftics Bonkó hírlapíró,
Cubulovics Vaso diák,
Spirics Mirkó diák.

Ezek közül kilenc embert már letartóztatott a rendőrség, a tizediket, egy diákot, az éjszaka fogták el a bosznia-dubica-i állomáson és az éjszakai vonattal visszavitték Szerajevóba.

Az utolsó állomás.

— Artstettenben eltemették Ferenc Ferdinándot és Hohenberg Zsófiát. —

(Saját tudósítónktól.) Bécsből egész Grosspöchlarnig csendőrök álltak kordont a vasutvonal mentén, ahol Ferenc Ferdinánd és Zsófia hercegnő koporsóival robogott a vonat. Egész Ausztria csendőrségét ide és Artstettenbe koncentrálták. Az artstetteni kastélyt hatszáz csendőr vette körül, igazoltattak mindenkit, egész sereg újságíró a rendőrségre kísérték, mert gyanus volt, hogy nem németül beszéltek. Egy pionér-esapat rendbehozta az artstetteni kastélyhoz vezető utat. A két Pöchlarn pályaudvara telve fekete zászlókkal, drapériákkal. Pöchlarnban nincs ház, melyen ne lobogna fekete zászló. Az artstetteni kastélyba már tegnap este megérkezett egy egész sereg udvari lakáj. Ezek borították be végig feketébe az egész kastélyt és a kápolnát. Itt az oltár előtt felállították a ravatalt.

Egyre érkeztek a vonatok, amelyeknek nincs más utasuk, mint pompázó rózsakoszorúk. Tegnap délután öt órakor ideérkezett vonat egymaga ezerkétszáz koszorút hozott. Ötszázat Boszniából, hétszázat Bécsből. A sok drága virág nem fér a templomba, a koszorukat végigrakták az ut két oldalán. A se-lyemszalagok elfeküdnek a fűvön, a fehér rózsák, liliomok mintha az artstetteni földből nőttek volna ki az éjszaka. Artstettenben minden emberen fekete a ruha. Ezek az emberek látták a trónörökös, amint a kastély parkjában játszott gyermekeivel...

(Zuhogó esőben.)

Reggel fél három. Hirtelen, szinte váratlanul heves zivatar keletkezett. Zuhog az eső, a sötét eget meg-meghasítják a villámcsapások. A lakajok megrémültek: — Mi lesz a programmal, ilyen időben nem lehet tovább vinni a holttesteket! Az ég azonban nem törődik a programmal, az etikkkel,

ömlik az eső. Megérkezik a gyászos vonat. Gyorsan hozzák be a két koporsót a váróterembe és ravatalra helyezik. A trónörökös nevét viselő 12-ik ulánus ezred tizenkét tisztje kivont karddal körülfogja a ravatalt. A gyertyák sápadtan égnek s míg kint bömböl a vihar, *Bauchinger* lelkész megkezd a be-szentelést. A szűk kis váróteremben sir egy sereg ember.

A szent ceremónia hamar véget ért. Kint zuhog az eső. Várni kell, amíg eláll. Fél négy óra. Végre csillagot látni az égen. A pályaudvar elé áll a két halottas kocs, rájuk teszik a koporsókat és megindul a halottas menet. Milyen bizarr az egész! Csak néhány szakad meg fent a felhő, csodálatos kékség önti el az embereket. A koporsók élén fáklyás lovak. A fáklyák nem világítanak, kis táncoló lángocskák usznak a levegőben. Hang se hallatszik, csak amint a lovak dagasztják a sarat. És az ut mentén levett kálappal az emberek. Az udvari autón követi a koporsókat. Lassan haladunk át a falun. Négy órakor a Dunához érünk. A két koporsót ráteszik a hatalmas feketébe vont kompra. A vízben uszik a sok lecsüngő drapéria. A Niebelungi monda szerint itt dobták a vízbe a várnagyot, innen uszott a partra. Attérünk a tulsó partra. Az eső elállt, de borus az idő, nincs napsugár, szürke felhők usznak a koporsók felett. Indulunk a kastély felé. A meredek uton csak nehezen, lassan haladunk előre. A falu elejétől egészen a kastélyig erdészek, vadászok, az uradalmi személyzet és Artstetten síró lakossága áll sorfalat. Az ut két oldalán felfrissültek a koszorúk liliomai és rózsái az éjszakai esőtől...

(Requiescant in pace!)

Öt órakor a kastély kapuja előtt állunk. A halottaskocsikról leemelik a koporsókat. A trónörökösöt nyolc dragonos emeli vállra, a főhercegnőt nyolc lakáj. A koporsók előtt a papság, utána *Károly Ferenc József*, az új trónörökös és *Thunn* Jánoszláv herceggel a három árva. A kis Zsófia főhercegnő hangosan, jajveszékelve sir. *Ernő és Miksa* hercegek, sápadtan, lehajtott fejjel mennek. Akik látják őket, nem tudják visszatartani a sírást, egyszerre feltör a zokogás. A főhercegasszonyok nem követik el koporsót. Nagy a sár, nem mehetnek gyalog, a kápolna ajtajáig vitte őket a kocs. Csak az új trónörökös, a tiszték és az újságírók nem féltek a sártól. A kápolna ajtajában percekre megáll a halottas menet. Alacsony az ajtó nagyon, nem lehet bevinni a koporsókat. Leteszik mind a kettőt a földre, úgy tolják be. Aztán odabenn újra beszentelik Ferenc Ferdinánd és Hohenberg Zsófia holttestét:

— Requiescant in pace!

És a koporsókat elhelyezik a kriptában a szarkofágokra. Elvégeztetett! A három árva sírása betölti a kápolnát, szem nem marad szárazon a főhercegasszonyok kezükbe temetik arcukat. Meghalt az etikett, az árvák csak a két koporsót látják, amelyekből soha-soha nem kelnek föl a Papi és a Mami. Az új trónörökös szót nem tud szólni, csak odahajol a három gyermekhez és megcsókolja őket. A kriptá ajtaja gyászos zörejjel csapódik be.

— Requiescant in pace...

A fenséges vendégek visszatértek a kastélyba és egy óra tizenkét percek a külön-vonat visszavitte őket Bécsbe.

(Az árvák a királynál.)

A trónörökös három árvája ma délután fél háromkor Bécsbe érkezett. Udvari fogatok vitték a pályaudvarról egyenesen Schön-

Megnyílt a PRÓFÉTA
MINDEN VAÁRNAP

ÉTTEREM KÖZKEDVELT KERTELYISÉGE
HONVÉD ZENE HANGVERSENY.